

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Olbramovice, okres Znojmo

671 76 Olbramovice 125

Identifikátor školy: 600 127 630

Termín konání orientační inspekce: 3. – 5. prosinec 2001

Čj.	122 726/2001-05010
Signatura	ol6cv104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Olbramovice, okres Znojmo je zálohovou organizací bez právní subjektivity. Podle zřizovací listiny čj. 24/5/01, která nabyla účinnosti dnem 1. 6. 2001, je jejím zřizovatelem obec Olbramovice.

Výuka na obou stupních ZŠ se řídí vzdělávacím programem Základní škola čj. 16 847/96-2. V souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 17. 3. 1999 vydaným ŠÚ Znojmo pod čj. 017-229/99/Řep, s účinností od 1. 4. 1999, škola sdružuje: základní školu s kapacitou 290 žáků a školní družinu s kapacitou 25 žáků. Činnost školní družiny nebyla při orientační inspekci hodnocena.

Ve školním roce 2001/02 je ve škole vzděláváno celkem 234 žáků v 10 třídách, 5 tříd tvoří první a 5 tříd druhý stupeň ZŠ. Výuka IV. - IX. ročníku je realizována v hlavní budově školy, Olbramovice č. 125, výuka I. - III. ročníku je realizována na odloučeném pracovišti Olbramovice č. 35.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání vychází z hospitační činnosti na prvním i druhém stupni v předmětech: matematika, cizí jazyky, vlastivěda, prvouka, fyzika, chemie, přírodopis, dějepis, občanská výchova a rodinná výchova. Kvalita výuky ve sledovaných předmětech a blocích předmětů byla hodnocena v oblasti plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace, forem a metod výuky, hodnocení a motivace, interakce a komunikace. Níže uvedené poznatky týkající se plánování, přípravy a podmínek výuky jsou za všechny sledované předměty hodnoceny souhrnně.

První stupeň ZŠ

Plánování a příprava výuky

Dotace hodin sledovaných předmětů korespondovaly s učebními dokumenty Základní škola čj. 16 847/96-2, učební osnovy sledovaných předmětů byly plněny. Prostřednictvím kvalitně zpracovaných tematických plánů je zajištěna návaznost učiva a kontinuita výuky. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla převážně pečlivá po stránce materiálního zajištění výuky, stanovené výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu složení tříd, respektovaly učební osnovy po stránce obsahové a většinou i specifické cíle předmětu.

Plánování a příprava výuky sledovaných předmětů byly celkově na velmi dobré úrovni.

Podmínky výuky

Výuku na prvním stupni ZŠ zajišťuje pět učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí odpovídající právní normě. Vlastivědu vyučuje učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na prvním stupni. Tato skutečnost se odrazila v metodách a formách práce i tempu výuky.

Prostorné, esteticky upravené učebny byly vyzdobeny pracemi žáků, které se často vázaly k probíranému tématu. Podnětnost prostředí byla umocněna nástěnnými učebními pomůckami pro jednotlivé předměty. Žáci byli vybaveni učebnicemi a pracovními sešity, s nimiž ve sledovaných hodinách pracovali. Škola je vybavena pomůckami a odbornou literaturou celkově na průměrné úrovni. Materiální podmínky sledované výuky však byly převážně velmi dobré, většina učitelů používala vlastní odbornou literaturu, připravené texty a pomůcky. Didaktická a audiovizuální technika je ve škole k dispozici, v hospitovaných hodinách nebyla

využita.

Psychohygienické podmínky výuky byly převážně velmi dobré, většina učitelů reagovala na únavu žáků zařazením relaxačních chviliek. Členění hodin a tempo výuky odpovídaly psychohygienickým zásadám zejména v nižších ročnících.

Personální, prostorové, materiální a psychohygienické podmínky sledované výuky byly celkově na velmi dobré úrovni.

Matematika

Struktura hodin odpovídala věku žáků a vhodně stanoveným výukovým cílům. Jasně a srozumitelné organizační pokyny vyučujících umožňovaly žákům plnit stanovené úkoly. Ve většině sledovaných hodin učitelé účelně a plynule střídali činnosti, množství informací přizpůsobovali aktuálním podmínkám třídy a schopnostem žáků. Výuka byla zaměřena na řešení numerických příkladů a procvičování početních úkonů s důrazem na jejich praktické využití. V menší míře byly zařazovány příklady rozvíjející logické myšlení. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně. Při ověřování znalostí prokazovali žáci znalosti a dovednosti požadované učebními osnovami, především v oblasti početních výkonů s čísly. Ve všech sledovaných hodinách byl pozorován individuální přístup vyučujících k žákům, účelně byla využívána práce s chybou.

Vstupní a průběžná motivace byla výraznější v nižších ročnících. Učitelé nešetřili pochvalou za snahu a správné řešení, pozitivní hodnocení práce žáků příznivě ovlivnilo jejich aktivitu a sebevědomí. Klasifikace byla objektivní, většinou vyučujících zdůvodněná. Vzájemná kontrola písemných prací poskytovala žákům zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti. V závěru většiny vyučovacích hodin učitelé zhodnotili práci žáků, k sebehodnocení byli žáci vedeni ojedinele.

Žáci respektovali přirozenou autoritu učitelů, vyučování probíhalo v klidné a přátelské pracovní atmosféře. Rozvoji komunikativních dovedností žáků byla věnována systematická pozornost především v nižších ročnících, v menší míře byly rozvíjeny myšlenky v odpovědích žáků. Verbální a neverbální komunikace všech učitelů byla velmi dobrá.

Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly na velmi dobré úrovni. Výuka matematiky měla celkově velmi dobrou úroveň.

Anglický jazyk

Struktura hospitovaných hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. Zvolené metody a formy práce vedly k jejich dosažení, avšak tradiční výuka a převažující frontální metody jen málo respektovaly činnostní pojetí vzdělávacího programu. Jasně a srozumitelné organizační pokyny byly vedeny pouze v mateřském jazyce. Při opakování a procvičování učiva žáci uplatňovali svoje znalosti a dovednosti: většinou prokázali dobrou slovní zásobu, rozuměli krátkému textu a uměli používat jednoduché fráze. Účelně byly využity názorné obrázky a další pomůcky připravené učitelkou. Zásada přiměřenosti byla respektována, didaktické zásady byly převážně dodržovány, výuka byla vedena věcně a odborně správně.

Vstupní motivace byla méně výrazná. Účelně zařazované relaxační chvilky byly zpestřeny zpěvem písniček a recitací. Výkony žáků byly průběžně hodnoceny, v případě potřeby poskytovala učitelka žákům radu a pomoc. Závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny provedeno nebylo, ani k sebehodnocení nebyli žáci vedeni.

Žáci dodržovali stanovená pravidla, chovali se slušně, prokazovali zájem o předmět. Vztah mezi žáky a učitelkou byl přátelský, založený na vzájemném respektu. I když rozvoji komunikativních dovedností žáků byla věnována pozornost, uplatnili se spíše aktivnější žáci.

Převažující verbální aktivity učitelky v části sledované výuky neposkytovaly potřebný prostor pro komunikaci všem žákům.

Organizace, metody a formy výuky, stejně jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly průměrnou úroveň. Kvalita výuky sledovaných hodin anglického jazyka byla celkově průměrná.

Prvouka, vlastivěda

Metodou kladení otázek se dařilo zapojit žáky do vyvozování nových poznatků při výuce prvouky, při převládajících verbálních aktivitách učitele ve vlastivědě měli žáci málo prostoru pro sebeuplatnění. Učivo bylo interpretováno v širších souvislostech, většinou názorný a srozumitelný výklad se opíral o mezipředmětové vztahy a vlastní zkušenosti žáků. Ti pracovali s učebnicemi a pracovními sešity, v nižších ročnících byli vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti. Frontální výuka v menší části sledovaných hodin byla orientována na průměrného žáka. Naopak při samostatné a skupinové práci mohli žáci uplatnit svoje schopnosti podle individuálních předpokladů. V nižších ročnících se citlivý individuální přístup učitelů k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami pozitivně odrazil v míře jejich zapojení do procesu. Ve většině hodin byli žáci vedeni ke schopnosti učivo aplikovat v jednoduchých modelových situacích, vzájemných souvislostech i mezipředmětových vztazích. Téměř vždy byl vytvořen dostatečný prostor k procvičování učiva. Při něm žáci prokázali znalosti požadované učebními osnovami a většinou i dovednosti je aplikovat.

Méně výrazná vstupní motivace spočívala ve sdělení obsahu hodin. V průběhu výuky prvouky se zejména v nižších ročnících dařilo žáky motivovat vhodně začleněným relaxačními prvky: zpěvem za doprovodu klavíru, recitací básničky s aktuální tematikou, zařazováním hrových a pohybových aktivit a řízeným rozhovorem. Většina učitelů nešetřila pochvalou za aktivitu, ale i snahu žáků, případné chybné odpovědi byly učiteli citlivě korigovány. Práce s chybou byla využita ojediněle. Tempo výuky a náročnost učitele při klasifikaci ve vlastivědě málo respektovaly věk žáků.

Ve většině hodin panovala příjemná pracovní atmosféra založená na vzájemném respektu mezi učiteli a žáky, pouze ve vyšším ročníku se projevil autoritativní přístup učitele k žákům. Ti se chovali slušně, ochotně plnili pokyny učitelů. Ve většině hodin prvouky věnovali učitelé pozornost rozvoji komunikativních dovedností žáků, kteří živě komunikovali s učiteli i mezi sebou navzájem. V části výuky prvouky byl vhodně využit komunikativní kruh. Při žakovské interakci byly rozvíjeny sociální dovednosti a kompetence žáků a využívány výchovné prvky s důrazem na vzájemnou úctu a toleranci. Verbální a neverbální komunikace většiny učitelů byla velmi dobrá.

Organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly celkově velmi dobrou úroveň. Kvalita výuky sledovaných předmětů byla celkově velmi dobrá.

Druhý stupeň ZŠ

Plánování a příprava výuky

Dotace hodin sledovaných předmětů odpovídaly schváleným učebním dokumentům, učební osnovy byly plněny. Kontinuitu výuky mezi ročníky garantují rámcové tematické plány různé formální úrovně. V některých předmětech je zahrnuto učivo zaměřené na prevenci zneužívání návykových látek, v přírodovědných předmětech jsou vhodně začleněny laboratorní práce žáků. Výukové cíle byly stanoveny v souladu s osnovami předmětu formou učebních požadavků, zřídka zohledňovaly výstupní znalosti a dovednosti žáků.

Plánování a příprava výuky byly celkově na velmi dobré úrovni.

Podmínky výuky

Personální podmínky na druhém stupni ZŠ nejsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelů optimální. Deset vyučujících hospitovaných předmětů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný předmět a stupeň ZŠ. Bez odborné a pedagogické způsobilosti je vyučována fyzika, částečně přírodopis, německý jazyk a rodinná výchova. Jedna z vyučujících matematiky má pedagogickou způsobilost pro výuku na střední škole. Chybějící požadovaná odborná nebo pedagogická způsobilost učitelů neměla výrazně negativní vliv na kvalitu výuky.

Prostředí učeben i dalších prostor školy bylo čisté a pěkně upravené. Prostorné kmenové učebny jsou vybaveny vhodným žakovským nábytkem. Ve škole jsou zřízeny odborné učebny pro výuku přírodovědných předmětů, dějepisu, cizích jazyků. Jazyková učebna byla vybavena klasickými lavicemi, uspořádanými do komunikačního půlkruhu s možností práce se sluchátky. Pro výuku dějepisu se však jen příležitostně využívá dobře vybavená učebna s didaktickou technikou, mapami, obrazy a pomůckami. Účelně vybavené odborné učebny pro výuku přírodovědných předmětů umožňují žakovské i demonstrační pokusy. Motivační výzdoba odborných učeben vytvářela podnětné prostředí, zatímco kmenové učebny většinou postrádaly motivující prvky pro výuku sledovaného předmětu. Vybavení školy pomůckami, obrazovým materiálem a odbornou literaturou je na základní úrovni, inovace a doplňování pomůcek je omezeno finančními možnostmi školy. Učitelé si řadu pomůcek, dalšího materiálu a odborné literatury zajišťují sami. Učebnice měli žáci k dispozici a převážně byly využívány.

Zařazení sledovaných předmětů do rozvrhu hodin většinou odpovídalo psychohygienickým zásadám. Ty nebyly dodržovány v menší části hodin, v nichž převládaly aktivity učitele bez střídání odpočinkových činností.

Personální a psychohygienické podmínky byly velmi dobré, materiální podmínky měly vzhledem ke vzdělávacímu programu školy celkově průměrnou úroveň.

Matematika

Ve většině sledovaných hodin odpovídala jejich struktura stanoveným výukovým cílům. Převažovala frontální výuka bez výraznější diferenciaci k individuálním schopnostem žáků. Učivo bylo vyvozováno věcně a odborně správně. Při řešení příkladů vyučující dobře pracovali s chybou. Znalosti žáků ověřované zkoušením nebo písemnými pracemi, byly na rozdílné úrovni. Většina z nich prokazovala schopnost početní výkony dobře aplikovat na jednoduchých příkladech. Individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení byl v hospitovaných hodinách pozorován ojediněle.

Vstupní motivace většinou chyběla, v některých hodinách nebyli žáci seznámeni ani s cílem hodiny. Klasifikace odpovídala znalostem a dovednostem žáků, ve většině případů však nebyla zdůvodněná. Pozitivně působila pochvala a individuální přístup vyučujících k žákům. K sebehodnocení žáci vedeni nebyli a závěrečné zhodnocení hodiny prováděli vyučující výjimečně.

V průběhu hodin se žáci chovali klidně, ukázněně a akceptovali dohodnutá pravidla. Osobnost žáků byla vyučujícími respektována. Převažující verbální projev učitelů nedával žákům dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních schopností, žáci nebyli soustavně vedeni k souvislému projevu a zdůvodňování postupů. Zvolené vyučovací metody neumožnily spolupráci mezi žáky.

Ve všech sledovaných oblastech (s výjimkou plánování a přípravy výuky) i celkově měla

výuka matematiky průměrnou úroveň.

Německý jazyk

Organizace, formy a metody výuky směřovaly k plnění stanovených cílů a respektovaly činnostní pojetí vzdělávacího programu. Výuka byla vedena důsledně v cizím jazyce. Její kvalitu příznivě ovlivnila odborná úroveň učitelů a využívání motivujících a efektivních vyučovacích metod. Kromě frontální výuky byly zařazovány kooperativní techniky učení, práce s připravenými texty na daná témata, jednoduché nebo strukturované rozhovory. Účelné využití pracovních textů a pomůcek, učebnic, obrazového materiálu a didaktické techniky podpořilo názornost a efektivitu výuky. Tempo výuky respektovalo individuální schopnosti žáků, výraznější individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami nebyl pozorován.

V průběhu výuky se dařilo žáky motivovat zařazováním hrovných prvků, volnou konverzací, poslechem a diskusí, byli neustále podněcováni k aktivitám. Většinou prokázali schopnost ústního i písemného projevu v cizím jazyce, zvládali překlad s využitím již známé, ale i nové slovní zásoby. Uměli pracovat s novými texty, vyvozovat z nich obsah a vyprávět jej. Vyučující poskytovali průběžně radu a pomoc, práce s chybou byla důsledně využita v nižších ročnících. Hodnocení snahy a aktivity žáků působilo povzbudivě. Ve všech hodinách však chyběl závěr a shrnutí probraného učiva.

Oboustranně vstřícné vztahy mezi učiteli a žáky založené na vzájemném respektu vytvářely příjemnou a pracovní atmosféru. Žáci se chovali slušně a kultivovaně. Ve všech hodinách byl vytvořen dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru žáků. Zejména žáci šestého ročníku projevovali nadprůměrnou aktivitu a mimořádný zájem o výuku německého jazyka. K podmínkám úspěšné komunikace patřilo dobré emocionální klima a zajímavé obsahy vyučovaných témat. Verbální i neverbální projev vyučujících byl příkladný.

Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení byly na velmi dobré úrovni. Interakce a komunikace měly vynikající úroveň. Výuka německého jazyka měla celkově velmi dobrou úroveň.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská výchova, rodinná výchova)

Učitelé zařazovali převážně vhodné a pestré formy práce, střídali metody aktivní spolupráce a naslouchání. Výuka měla zčásti i praktický charakter, žáci společně hledali řešení navozené situace a diskutovali o ní. Často byl zařazován řízený rozhovor se žáky, práce ve skupinách pod vedením učitelů a samostatná práce žáků. U skupinové činnosti žáků nebyl vždy postup vyučující metodicky správný, což ovlivnilo předpokládaný výsledek. Práce s učebnicí byla doplňována výkladem, zkušenostmi a příklady ze života, které současně žáky v průběhu výuky vhodně motivovaly. Další zdroje informací vhodné pro výuku, jako encyklopedie, literatura a didaktická technika byly využívány především v dějepise. Část výuky však měla tradiční průběh s převahou učitelova slovního výkladu. Žáci naslouchali a plnili úkoly, avšak neměli dostatek možností se uplatnit. Tento způsob práce ve sledované výuce opomíjel rozvoj komunikativních kompetencí žáků a vedl k jejich předčasné únavě.

Výchovně vzdělávací cíle pro sledovanou výuku učitelé sdělovali společně s tématem a plánovaným postupem, splnění bylo vyhodnocováno v části hodin. Krátké slovní hodnocení bylo občas sděleno po splnění úkolů, avšak bez zdůvodnění. Hodnocení v závěru hodin se objevovalo sporadicky, více bylo zařazováno shrnutí a plán učiva na příští hodiny.

Vzájemné vztahy učitelů a žáků ve výuce byly přátelské, žáci respektovali stanovená pravidla, jejich chování bylo velmi slušné a zdvořilé. Při tradiční výuce s převažujícími aktivitami učitele chybělo systematické rozvíjení komunikativních dovedností žáků. Příkladné zaujetí a přístup některých učitelů podporovaly vytváření emotivní a příznivé pracovní atmosféry.

Žáci projevovali dobrou úroveň některých sociálních kompetencí pozorovaných v průběhu výuky: uměli s učitelem navázat rozhovor na dané téma, navzájem tolerovali své osobní názory, spolupracovali ve skupinách, prokazovali nezávislost svého vlastního myšlení a uměli vyjádřit opačné mínění. Jejich ohleduplné chování ukazovalo na vzájemnou toleranci.

Organizace, metody a formy výuky, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň, motivace a hodnocení průměrnou úroveň. Kvalita výuky sledovaných předmětů byla celkově velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (chemie, fyzika, přírodopis)

Srozumitelný výklad, převážně vedený za spoluúčasti žáků, vycházel z demonstračních pokusů. Využití modelů, nástěnných tabulí, přírodního materiálu a didaktické techniky výrazně podpořilo názornost i efektivitu výuky. I když převažovaly klasické metody a formy práce, nejednalo se většinou o pasivní učení. Žáci si osvojovali poznatky na základě vlastního pozorování, popisovali sledované jevy a objekty, ti schopnější vyvozovali za pomoci učitelů závěry. V hodinách přírodopisu a části chemie byly zařazeny žákovské činnosti a kooperativní formy práce. Při nich pracovali žáci samostatně nebo ve skupinách, sami se aktivně podíleli na získávání nových poznatků. Při diferencovaných činnostech měli žáci dostatek prostoru pro seberealizaci, část sledované výuky však byla vedena frontálně, bez zřetele na individuální schopnosti a dovednosti žáků. Nové učivo vždy navazovalo v logických souvislostech na upevněné znalosti žáků. Ve všech hodinách byl vytvořen dostatečný prostor na procvičení a opakování učiva. Při něm žáci prokazovali znalosti požadované osnovami i dovednost poznatky aplikovat v teoretických i praktických úlohách. Učitelé rozvíjeli logické myšlení žáků vhodně kladenými otázkami, učivo bylo interpretováno i procvičováno v širších souvislostech. Zařazováním mezipředmětových vztahů získávali žáci komplexní znalosti o přírodě a přírodních jevech. Práce s učebnicí byla jen zřídka využívána tvořivým způsobem, ve sledovaných hodinách nebyli žáci vedeni k systematické práci s textem.

Méně výrazná vstupní motivace většiny hodin spočívala ve sdělení tématu nebo obsahu hodiny, zřídka učitelé v úvodu objasnili význam získaných znalostí či dovedností pro praxi. V průběhu hodin se dařilo získat zájem a aktivní spolupráci žáků vhodně volenými problémovými úlohami a praktickými ukázkami. Zpětnou vazbu získávala většina učitelů v průběhu výuky, shrnutí učiva a zhodnocení hodiny v jejím závěru bylo provedeno zřídka. Pozitivní posilování a pochvala za aktivitu žáků byly pozorovány jen v části hodin. Práce s chybou byla využita ojediněle, žáci byli vedeni k sebehodnocení pouze v části sledované výuky přírodopisu.

Příznivá atmosféra a vstřícné vztahy mezi učiteli a žáky vypovídaly o vzájemném respektu. Pokud dostávali žáci příležitost k diskusi neostýchali se projevit vlastní názor. Rozvoji komunikativních dovedností nebyla věnována náležitá pozornost v těch hodinách, kdy formulace otázek evokovaly jednoslovné odpovědi žáků. Žáci projevovali k výuce pozitivní vztah, chovali se slušně a kultivovaně.

Organizace, metody a formy výuky, interakce a komunikace měly celkově velmi dobrou úroveň, motivace a hodnocení průměrnou úroveň. Výuka sledovaných přírodovědných předmětů měla celkově velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Kvalita výuky sledovaných předmětů na obou stupních ZŠ byla vzhledem k vzdělávacímu programu celkově velmi dobrá.

V jejím průběhu byly respektovány poznávací cíle vzdělávacího programu, ne vždy byl podporován rozvoj osobnosti žáka tak, aby vyučování podněcovalo všechny žáky a umožňovalo jim aktivní zapojení do učebního procesu.

Pro hodnocení výsledků výuky nebyly využity standardizované evaluační nástroje. Hodnocení úrovně vědomostí, dovedností a sociálních kompetencí žáků vychází z hospitací ČŠI ve sledovaných předmětech. Při opakování učiva či individuálním zkoušení žáci prokázali znalosti požadované osnovami předmětu a standardy základního vzdělávání. Dovedli používat odbornou terminologii, v cizích jazycích využívat slovní zásobu, v matematice uměli poznatky aplikovat na jednoduchých úlohách. Ne vždy dokázali samostatně vyvozovat závěry. Pokud měli prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru komunikovali s učitelem i navzájem.

Ve společenskovědních a částečně i ostatních předmětech projevovali dobrou úroveň některých sociálních kompetencí: uměli navázat rozhovor na dané téma, navzájem tolerovat své osobní názory, spolupracovat ve skupinách, prokazovat nezávislost vlastního myšlení a vyjádřit opačné mínění. Jejich ohleduplné chování ukazovalo na vzájemnou toleranci.

V průběhu inspekce se žáci chovali slušně a kultivovaně, respektovali učitele a projevovali o výuku zájem.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry rozvoje školy zpracované pro období 1997 – 2002 byly projednány s pedagogickým kolektivem a schváleny rodičovskou veřejností. Stanovené priority kladou důraz na kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, rozvoj a modernizaci materiálních podmínek školy a nabídku zájmových aktivit. Hlavní cíle vycházejí z koncepčních záměrů, jsou rozpracovány a konkretizovány v ročním plánu práce. Jeho součástí jsou kvalitně zpracované plány jednotlivých oblastí činnosti: výchovného poradenství, školní družiny, kontrol a hospitací, plán a program pedagogických i provozních porad a minimální preventivní program sociálně patologických jevů. Operativní plánování se promítá do měsíčních plánů, v nichž jsou jednotlivé úkoly konkretizovány a termínovány s uvedením odpovědnosti za jejich plnění. Roční plán práce je vyhodnocován průběžně na pedagogických radách, zpětná vazba je zajištěna průběžnou kontrolou plnění úkolů.

Výuka na obou stupních ZŠ je realizována v souladu se schválenými učebními dokumenty. V souladu s koncepčními záměry jsou vyučovány volitelné a nepovinné předměty podle zájmu žáků, velmi dobré podmínky jsou vytvořeny pro smysluplné využití volného času dětí prostřednictvím zájmových kroužků a mimoškolních aktivit. Talentovaní žáci se realizují především prostřednictvím olympiád a soutěží, pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami jsou vytvořeny potřebné podmínky a zajištěna péče v dyslektických kroužcích.

Dlouhodobé a krátkodobé plánování tvoří provázaný systém se zpětnou vazbou. Plánování všech činností školy má příkladnou, vynikající úroveň.

Organizování

Jednoduchá organizační struktura umožňuje vzhledem k velikosti školy její účinné řízení. Vzájemné vztahy mezi vedením a pracovníky školy vyplývají z přehledného organizačního schématu, který tvoří součást organizačního řádu. V dokumentu jsou zakotveny povinnosti,

odpovědnost a práva pedagogických i provozních pracovníků vyplývající z popisu práce a pracovních náplní. V oblasti řízení i kontroly jsou jasně stanoveny kompetence ředitele a jeho zástupce v písemné podobě. Vnitřní řád (školní řád) je zpracován v souladu s právní normou. Z hlediska odpovědnosti rodičů za výchovu dítěte není vhodné ustanovení týkající se chování žáků mimo školu. Školní řád zohledňuje pokyny MŠMT ČR týkající se prevence sociálně patologických jevů, včetně adekvátního postihu v případě jeho porušení. Práva žáků jsou vyjádřena vzhledem k jejich věku převážně srozumitelně.

Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele školy plní dobře svoji funkci. Zápisy z jednání mají velmi dobrou vypovídací hodnotu a svědčí o neformální práci pedagogů. Metodické sdružení a předmětové komise společně řeší problematiku výchovy i vzdělávání žáků na provozních poradách a pedagogických radách. Přijatý systém vyhovuje potřebám školy a vzhledem k velikosti pedagogického sboru je funkční. Povinná dokumentace školy je vedena v předepsaném rozsahu a v souladu s právní normou. Drobné administrativní nedostatky ve vedení katalogových listů a záznamů o práci v zájmových útvarech byly odstraněny v průběhu inspekce.

Rozvrh hodin i délky přestávek korespondují s právní normou. Začátek výuky stanovený na 7:25 hodin zohledňuje dojíždějící žáky. Skladba rozvrhu hodin upřednostňuje především plynulý provoz školy s ohledem na odloučená pracoviště, v některých případech není optimální z hlediska psychohygieny žáků.

Ochrana osobních dat před zneužitím je dobře zajištěna. Tok informací směrem k pracovníkům školy je realizován systémem porad, informační vývěskou ve sborovně školy a prostřednictvím operativního plánování. Směrem k žákům jsou informace přenášeny třídními učiteli zejména na pravidelných třídnických hodinách. Zpětnou vazbu získává ředitel od žáků prostřednictvím žákovského parlamentu, jehož členy jsou žáci druhého stupně. S radou rodičů (zákonnými zástupci žáků ze všech tříd) řeší ředitel školy otázky koncepčních záměrů, organizaci zájmových aktivit. Jak vyplývá ze zápisů z provozních porad a pedagogických rad je kladen zvýšený důraz na včasnou informovanost rodičů nejen v případech hodných zřetele, ale i průběžně.

Škola se úspěšně prezentuje na veřejnosti prostřednictvím bohatých školních i mimoškolních aktivit, soutěží a olympiád, školního časopisu a v Olbramovickém zpravodaji. Pro veřejnost jsou pořádány dny otevřených dveří a výstavy prací žáků. Velmi dobrá je spolupráce se zřizovatelem. Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje údaje požadované právní normou, kromě informace o tom, že ve šk. roce 2000/01 nebyla provedena kontrola ČŠI (poslední inspekce byla uskutečněna v roce 1996). Zpráva byla projednána na poradě pracovníků a zaslána zřizovateli.

Organizační struktura je stanovena, jasná pravidla a informační systém umožňují plynulý chod školy. Organizování je celkově na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy demokratickým stylem řízení vytváří prostor pro rozvoj tvořivosti a iniciativy pracovníků, umožňuje realizaci vhodných podnětů od učitelů, rodičů i žáků, což se pozitivně promítá do mezilidských vztahů a příznivé pracovní atmosféry ve škole. V dostatečné míře je využívána odborná a pedagogická způsobilost vyučujících. Začínajícím učitelům a učitelům, kteří nesplňují v plné míře odbornou a pedagogickou způsobilost je věnována náležitá péče. Chybí dosud systematická spolupráce učitelů prvního a druhého stupně ZŠ, což se projevilo v některých vyšších ročnících zejména ve stagnaci rozvoje komunikativních dovedností a v menší aktivitě žáků oproti prvnímu stupni. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy podporuje. To probíhá podle jejich zájmu se zřetelem k realizovanému vzdělávacímu programu a potřebám školy a pozitivně se projevilo ve sledované výuce.

System hodnocení pracovníků je dostatečně propracován, hmotnou stimulaci pracovníků umožňují kvalitně vypracovaná kritéria pro osobní hodnocení, projednaná s odborovou organizací.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny v rozsahu odpovídajícím potřebám školy. Z kvalitně zpracovaného plánu kontrol vyplývá rozdělení kompetencí a odpovědnosti mezi ředitele školy a jeho zástupce, včetně návrhů na opatření. Důsledně je prováděna kontrola práce správních zaměstnanců, dodržování pracovní doby a dozorů nad žáky, předpisů PO a BOZP. Hospitační činnost je zaměřena na kvalitu vzdělávání, plnění učebních osnov a sledování dalších aspektů vyplývajících z podrobného ročního plánu. I když mají záznamy z hospitační dobrou vypovídací hodnotu a sledují stanovené cíle, chybí zhodnocení kladů a záporů, často závěrů a doporučení potřebných pro účinnou následnou kontrolu. Výsledky kontrol jsou projednávány s pracovníky individuálně, dále analyzovány a diskutovány v širším kolektivu na poradách. Kontrolní mechanismy směrem k žákům jsou účinné. Učitelé důsledně vyhodnocují prospěch, absenci a chování žáků, využívají výchovná opatření pro posílení kázně i motivační pochvaly. Potřebná pozornost je věnována žákům se specifickými poruchami učení, žákům integrovaným i neprospívajícím. Podle inspekčních zjištění je méně účinná kontrola vedení pedagogické dokumentace. System vnitřní sebeevaluace se realizuje formou vstupních prověrek a písemných prací v hlavních předmětech. Jejich výsledky jsou vyhodnocovány, analyzovány a porovnávány s minulým obdobím, učitelům slouží jako zpětná vazba.

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny v potřebném rozsahu a zahrnují všechny oblasti činnosti školy. Celkově měly velmi dobrou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání tvoří provázaný systém a vytvářejí dobrý předpoklad pro výchovně vzdělávací činnost školy. Celkově jsou na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství a oblast prevence sociálně patologických jevů zajišťuje učitelka bez vzdělání požadovaného právní normou, dalším vzděláváním však postupně získala potřebné odborné dovednosti v oblastech prevence návykových látek, sexuální výchovy, volby povolání a v dalších příbuzných oborech. Práci s integrovanými žáky a žáky s poruchami učení zajišťují pedagogové s požadovaným vzděláním.

Poradenské služby pro žáky, rodiče a pedagogické pracovníky školy se řídí kvalitně zpracovanými plány s jasně a konkrétně vymezenými úkoly na školní rok. Minimální preventivní program zařazuje předepsané oblasti aktivit podle metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci sociálně patologických jevů a částečně zasahuje do oblasti výuky některých vyučovacích předmětů, zejména občanské a rodinné výchovy, chemie a přírodopisu. Škála aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů je vzhledem k velikosti školy značná a pestrá (vzdělávání pedagogických pracovníků, případně i rodičů, peer programy). Činnost v oblasti poradenství je evidována a koordinována, výchovný poradce zabezpečuje spolupráci pedagogických pracovníků s rodiči žáků, případně s vybranými odborníky nebo institucemi.

Podílí se na předávání informací z oblasti výchovného poradenství na pedagogických poradách školy a směrem k vedení školy. Výchovný poradce poskytuje konzultační hodiny žákům i rodičům, zajišťuje práci se schránkou důvěry. V případě žáků s výchovnými nebo vzdělávacími problémy se účastní jednání s rodiči spolu s vedením školy.

Individuální plány integrovaných žáků jsou zpracovány a schváleny předepsaným způsobem a doloženy zprávami pedagogicko-psychologické poradny, byly projednány s rodiči. Přesné hodnocení a citlivé zvážení charakteru žakových obtíží se příznivě projevuje v práci s těmito žáky. Ta se realizuje pod vedením odborných asistentek a speciálního pedagoga formou průběžné a systematické nápravy v dyslektickém kroužku na prvním a druhém stupni. Předpokládané a skutečné pokroky žáků jsou v pravidelných intervalech porovnávány, takže mohou být dohodnuta případná další opatření. Kontakty mezi poradcem, odbornými asistentkami a dalšími učiteli na škole jsou efektivní, učitelé se zabývají zprávami o výsledcích a pokroku integrovaných žáků.

Vedení školy klade důraz na prevenci a kvalitní poradenské služby pro žáky, rodiče i pedagogické pracovníky. Tato skutečnost se pozitivně odráží ve výchovně vzdělávací činnosti školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí ŠÚ Znojmo, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 4. 1999 ze dne 13. 9. 17. 3. 1999 čj. 017-229/99/Řep
- Protokol o provedení změny názvu školy vydaný ŠÚ Znojmo, čj. Sine/2000 ze dne 13. 9. 2000
- Zřizovací listina vydaná pod čj. 24/5/01 ze dne 24. 5. 2001, příloha ke zřizovací listině vydaná 31. 5. 2001 pod čj. 25/4/01.
- zpracovaný učební plán podle učebních dokumentů ZŠ čj. 16847/96.2 pro šk. rok 2001/02
- Výroční zpráva o činnosti školy za šk. rok 2000/01
- vnitřní řád ZŠ Olbramovice (školní řád), organizační řád, provozní řád, pracovní náplně správních zaměstnanců
- koncepční záměry rozvoje školy na období 1997-2002, celoroční pracovní plán školy na šk. rok, měsíční plány
- třídní knihy šk. roku 2001/02, katalogy a katalogové listy šk. roku 2001/02, protokoly o opravných zkouškách za šk. rok 2000/01, kniha úrazů
- zápisy z pedagogických rad, zápisy z provozních porad
- rozvrh hodin platný v době inspekce
- osobní dokumentace žáků, personální dokumentace hospitovaných učitelů
- plán řídicí a kontrolní činnosti vedení školy, plán hospitační činnosti, hospitační záznamy vedení školy za šk. rok 2001/02 a 2000/01
- individuální plány integrovaných žáků ve školním roce 2001/2002 a záznamy o jejich výsledcích
- tematické plány učitelů ve sledovaných předmětech na školní rok 2001/2002
- plán výchovného poradce na školní rok 2001/2002,
- minimální preventivní program sociálně patologických jevů pro školní rok 2001/2002

- záznamy o vedení nepovinných předmětů a zájmových útvarů ve školní roce 2001/2002
- podkladová dokumentace a hospitační záznamy ČŠI, dotazník ředitele před inspekcí

ZÁVĚR

Plánování a příprava výuky byly celkově na velmi dobré úrovni. Personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program, absence odborné a pedagogické způsobilosti některých učitelů neovlivnila výrazně negativně kvalitu výuky. Další vzdělávání je realizováno v dostatečné míře a pozitivně ovlivnilo kvalitu výuky. Materiální podmínky a vybavení pomůckami bylo celkově na průměrné úrovni, i když hospitované hodiny byly díky aktivitě učitelů pomůckami zabezpečeny velmi dobře. Psychohygienické podmínky výuky měly celkově velmi dobrou úroveň. Organizace, metody a formy výuky se lišily: od vynikajících, založených na kooperativních metodách a diferenciaci výuky, tradičních metod s prvky aktivního učení, po frontální výuku orientovanou na průměrného žáka. Celkově měla tato oblast velmi dobrou úroveň. Motivace a hodnocení měly celkově průměrnou úroveň. Oblast interakce a komunikace byly celkově na velmi dobré úrovni.

Kvalita výuky na obou stupních ZŠ byla celkově velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání vytvářejí dobrý předpoklad pro veškerou činnost školy, celkově měly velmi dobrou úroveň.

Škola poskytuje kvalitní poradenské služby pro žáky, rodiče i pedagogické pracovníky a velmi dobře zabezpečuje oblast prevence sociálně patologických jevů. Tato skutečnost se pozitivně odráží ve výchovně vzdělávací činnosti školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Marie Machálková	Marie Machálková v.r.
Členové týmu	Mgr. Ladislav Fiala	Ladislav Fiala v.r.
Členové týmu	Mgr. Ladislava Hodonská	Ladislava Hodonská v.r.
Členové týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková v.r.

V Brně dne 18. prosince 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .7. ledna 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Bořivoj Ziegler

Bořivoj Ziegler v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-01-21	49/02
Zřizovatel	2002-01-21	50/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány